

ทศพิธราชธรรม ข้อที่ ๒ “ศีล”

พุทธทาสภิกขุ

ปาฐกถาธรรมด้วยหอทางวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

วันอาทิตย์ที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๓๐ เวลา ๘.๐๐-๘.๓๐ น.

ท่านสาธุชน ผู้มีความสนใจในธรรมทั้งหลาย

ปีนี้เป็นปีแห่งการตามรอยพระยุคลบาท ด้วยทศพิธราชธรรม เราจะมาศึกษาในเรื่องนี้กันให้ถึงที่สุด เพื่อเป็นการตามรอยพระยุคลบาทอย่างถูกต้องของพลกนิกรทั้งหลาย ในวันนี้จะได้บรรยาย การตามรอยพระยุคลบาทในข้อที่ว่าด้วยศีล คือทศพิธราชธรรมข้อที่ว่าด้วยศีล

ทำความเข้าใจกันในเบื้องต้นซ้ำๆ ว่า ทศพิธราชธรรมคืออะไร ? เมื่อกล่าวโดยเจาะจงก็คือ คุณธรรมสำหรับพระราชา ประพตிகะทำให้มหาชนร้องออกมาว่า “พอใจ พอใจ” ตามเรื่องราวของคำคำนี้ที่เกิดขึ้นมาในโลก คือผู้ที่ได้รับสมมุติเป็นผู้นำประพตிகะทำหน้าที่ของตนจนมหาชนทั้งหลายร้องออกมาว่า “ราชา ราชา” ซึ่งแปลว่า “พอใจ พอใจ” ตั้งแต่

ดึกดำบรรพ์นั้นมาจนกระทั่งวันนี้ ซึ่งเป็นคุณธรรมสำหรับ
 หัวหน้า บัดนี้จะเรียกด้วยคำใดๆ ก็ยังมีสภาพเป็นผู้นำหรือ
 เป็นหัวหน้า กระทำหน้าที่นั้นจนมหาชนทั้งหลายร้องออก
 มาว่า “ราชา ราชา” “พอใจ พอใจ” ยิ่งแถมเป็นหลักสำหรับ
 มหาชนดำเนินตาม เพื่อเป็นการกระทำที่ถูกฝักถูกตัวทั้ง
 ข้างบนและข้างล่าง เข้ากันได้สนิท ส่งเสริมให้แพร่หลายไป
 ทั่วบ้านทั่วเมือง มีความง่ายดายเพราะว่าถูกฝักถูกตัว ถูกบน
 ถูกล่าง ในการที่บ้านเมืองจะมีความสงบสุขส่วนบุคคล จะมี
 สันติภาพในส่วนสังคม เมื่อประมุขเดินอย่างไร บริวารก็เดิน
 ตามด้วยความเชื่อมั่น จึงเกิดความมั่นคงแก่กันและกัน นำ
 ให้เกิดความถูกต้องยิ่งขึ้นๆ โดยง่ายดายและง่ายขึ้นๆ นี่คือ
 ใจความสำคัญของการตามรอยพระยุคลบาทด้วยทศพิธราชธรรม

เมื่อพิจารณาแล้ว ก็เป็นเรื่องของศีลธรรมที่มี
 ประมัตตธรรมเป็นรากฐาน ใจความทุกข้อของทศพิธราชธรรม
 เป็นได้ทั้งตัวศีลธรรมและประมัตตธรรม คือเหตุผลของ
 ศีลธรรมซึ่งจะเป็นรากฐานอันมั่นคงแห่งความมีศีลธรรมของ
 มหาชน

ทศพิธราชธรรมทั้ง ๑๐ ประการ เป็นสิ่งที่จะต้องมีการข้อมความจำ ทำความเข้าใจ ย้ำความเข้าใจให้แน่นแฟ้นอยู่เสมอ จึงต้องขอทบทวนทุกคราวไป : **ทานัง** เป็นการให้ชนิดภายนอก มีผู้รับ ให้ปัจจัยแห่งชีวิตทั้งในทางรูปธรรมและนามธรรม **สัลง** ภาวะปกติ สงบเย็น รวมทั้งการจัดการกระทำให้เป็นเช่นนั้น **ปริจฉากัง** เป็นการให้ในภายใน ให้ในสิ่งไม่ควรจะมีอยู่ในตัวตน ให้โดยไม่ต้องมีผู้รับ **อาชะวัง** ความซื่อตรงต่อเพื่อนมนุษย์และซื่อตรงต่อหน้าที่แห่งความเป็นมนุษย์ **มัททะวะ** หรือ **มัททะวัง** แปลว่า ความอ่อนโยน คือมีมรรยาทอ่อนโยนต่อทุกคน มีจิตใจอ่อนโยน เหมาะสมที่จะน้อมนำไปคิดเรื่องอะไรก็คิดได้ดี นี้เรียกว่า “ความอ่อนโยน” **ตะบั้ง** สิ่งเผอุปสรรค เผากิเลส เผาความเคยชินแห่งกิเลส **อภิกโรธัง** ความไม่กำเริบทั้งภายในและภายนอก **อวิหิงสัง** ความไม่เบียดเบียนตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่นหรือชีวิตอื่น **ขันติ** ความอดทน รอได้ คอยได้ หรือความสมควรที่จะได้รับความสำเร็จ **อวิโรธะนัง** ความไม่มีอะไรพิรุณจากแนวแห่งความถูกต้อง เป็นคุณธรรมในชั้นปัญญา มีอยู่เป็น ๑๐ ประการด้วยกันดังนี้

ในวันนี้จะได้บรรยายในทศพิศราชธรรมข้อที่ ๒ คือ **ศีล - สីล** คุณธรรมข้อนี้เป็น **ตัวศีล** หรือ **สิ่งส่งเสริมให้มีศีล** คำว่าศีลเป็นภาวะปกติ และเหตุให้เกิดภาวะปกติ กินความกว้างไกลไปถึงพระนิพพานซึ่งเป็นภาวะปกติที่สูงสุดไม่มีอะไรเสมอเหมือน ศีลทำให้พระราชาได้รับการร้องออกมาจากปากมหาชนว่า “พอใจ พอใจ” เป็นข้อที่ ๒ ทำให้เกิดความรัก เกิดความเชื่อฟัง เกิดความไว้วางใจ เกิดความเคารพ เกิดความร่วมมือ แก่กันและกันทุก ๆ ฝ่าย ทำให้ผิวโลกเรียบราบ เป็นหน้ากลอง อย่าเพ่อตกใจ สำหรับคำว่า **เรียบราบเป็นหน้ากลอง** ไม่ใช่เรียบราบ ราบเรียบด้วยระเบิดปรมาณู แต่ว่าราบเรียบโดยปราศจากเสี้ยนหนามหลักตอโดยประการทั้งปวง ราบเรียบยิ่งกว่าผิวน้ำเมื่อไม่มีลมพัด ผิวโลกทั้งโลกนี้แหละจะราบเรียบเป็นหน้ากลอง เพราะความมีศีลของคนทุกคนในโลก

ทีนี้จะพิจารณากันโดยละเอียด : โดยตัวพยัญชนะ โดยเฉพาะ คำว่า “**ศีล**” แปลว่า **ปกติ** โดยเหตุก็เป็นเครื่องสร้างความปกติ โดยผลก็เป็นผลคือ ความปกติ และแม้ว่าภาวะธรรมชาติจะเป็นอนันตกาลเป็นนิรันดร์ก็คือภาวะปกติ

ไม่ต้องอธิบายอะไรกันมาก ๆ นึกถึงก้อนหินสักก้อนหนึ่งก็
 แล้วกัน ก้อนหินหนึ่ง—เย็น และไม่เส้าหาเรื่อง ภาวะปกติดู
 ใต้ง่าย ๆ ที่ก้อนหิน ซึ่งเข้าใจว่าเป็นคำเดียวกับคำว่า ศิล—ศิลา
 คำว่าศิลกับคำว่าศิลปะ นี่มันก็ถือเป็นคำเดียวกันได้ โดยยัญชนะ
 แปลว่า ปกติ

ที่นี้ โดยอรรถะ หรือโดยความหมาย จะได้เห็นลึกลง
 ไปว่า : ระเบียบปฏิบัติทั้งหลายที่มีอยู่ นี้ชื่อว่าศิลปะโดยปริยัติ
 คือวิชาความรู้ การรักษาระเบียบนั้น ๆ ไว้ให้ได้ ชื่อว่า ศิละ
 โดยการปฏิบัติ ประพฤติ—กระทำ ที่นี้ความสงบปกติที่เกิดขึ้น
 นี้ชื่อว่าศิลปะ โดยปฏิบัติ คือผลแห่งการกระทำ

ศิลปะเป็นรากฐานของศิลปะทั้งปวง คือ ศิล ๕ ใน
 ความหมายที่กว้าง ขอทำความเข้าใจโดยทั่วไปว่า ศิล ๕ เป็น
 รากฐานของศิลปะทั้งปวง จะแจกออกเป็นศิลปะเท่าไรก็ได้ แต่
 ขอให้มีความหมายครบถ้วน อย่าพูดสั้น ๆ สั้น ๆ ว่า ไม่ฆ่า
 สัตว์, ไม่ลักทรัพย์, ไม่ผิดในกาม เป็นต้น ขอใช้คำที่มีใจความ
 กว้างขวางครอบคลุมหมดทั้งนี้ว่า : ข้อที่ ๑ ไม่ประทุษร้าย
 ชีวิตและร่างกายของใคร ๆ ข้อที่ ๒ ไม่ประทุษร้ายทรัพย์-

สมบัติของใคร ๆ ข้อที่ ๓ ไม่ประทุษร้ายของรักของใคร ๆ
 ข้อที่ ๔ ไม่ประทุษร้ายความเป็นธรรมของผู้อื่น ข้อที่ ๕
 ไม่ประทุษร้ายสติปัญญาของตนเอง, ไม่ประทุษร้ายสติสมปฤติ
 ของตนเอง

ข้อที่ ๑ ไม่ประทุษร้ายชีวิตร่างกายของคน สัตว์
 หรือแม้แต่ของต้นไม้ ไม่ประทุษร้ายชีวิตร่างกายนี้ทุกชนิด
 ก็อย่าง ก็ร้ายอย่าง ถ้ามันจะมี ข้อที่ ๒ ไม่ประทุษร้าย
 ทรัพย์สินสมบัติของผู้อื่น ให้เสียหาย โดยที่จะเอาเป็นของตน
 หรือไม่เอามาเป็นของตนก็ตาม ถ้าเป็นการประทุษร้ายทรัพย์สิน-
 สมบัติของเขาแล้วเป็นทำไม่ได้ ข้อที่ ๓ ไม่ประทุษร้ายของ
 รักของผู้อื่น ไม่ใช่เฉพาะแต่เรื่องชู้สาว เป็นการประทุษร้าย
 ของรักของผู้อื่น แม้แต่ลูกเด็ก ๆ เขามีอะไรเป็นของรัก ของ
 เล่นที่เป็นของรัก ก็อย่าไปประทุษร้ายของเขาเลย ข้อที่ ๔
 ไม่ประทุษร้ายความถูกต้องเป็นธรรมของผู้อื่นด้วยการใช้วาจา
 เป็นเครื่องมือ ข้อที่ ๕ ไม่ประทุษร้ายความมีสติสมปฤติ
 ปกติภาวะของตน ด้วยสิ่งซึ่งตรงกันข้าม คือมันให้สูญเสีย
 สติสมปฤติ นี้โดยอรรถของศีลมันมีอยู่อย่างนี้ คือมีภาวะ

ปกติไม่มีอะไร ๆ ซึ่งเป็นการทำให้เกิดภาวะผิดปกติ เป็นที่ตั้ง
แห่งความยุ่งยากลำบาก

ที่นี้มาดู **ค่าของศีล** มีค่าเป็นที่ตั้งของจิตอันแน่วแน่
จิตที่แน่วแน่ปกตินี้มันจะต้องมีศีลเป็นที่ตั้ง จิตแน่วแน่แล้ว
ก็เป็นที่ตั้งแห่งการเห็น—การรู้—การเข้าใจสิ่งทั้งปวงตามที่เป็น
จริง ความมุ่งหมายที่แท้จริงถูกต้องที่สุดเป็นอย่างนี้ ไม่ใช่
ใช้ศีลเป็นเครื่องมือซื้อสวรรค์เหมือนที่เขาพูดกัน หรือเขา
ต้องการกัน ไม่ใช่เครื่องมือซื้อสวรรค์ ซึ่งได้มาแล้วก็เพิ่ม
ความเห็นแก่ตัว เห็นแก่ตัวแล้วมันจะยุ่งยากลำบากสักเท่าใด
ก็ขอให้คิดดูเอาเองเถิด จะต้องมีศีลมาเป็นการทำลายความ
เห็นแก่ตัวในขั้นต้น เพราะว่าเมื่อไม่เห็นแก่ตัวแล้ว ไม่
ประทุษร้ายชีวิตร่างกาย ทรัพย์สินสมบัติ ของรัก ความถูกต้อง
ความเป็นธรรมหรือสติสมปฤดีใดๆ ของตนเอง จึงขออยู่อีกที่
ว่า **ศีล** เป็นเครื่องทำให้ผิวโลกทั้งโลกราบเป็นหน้ากลอง นี่
เป็นภาพพจน์เท่านั้น ปราศจากเสียนนามหลักคอ ไม่เป็น
ที่ระคายขนแม้แต่เส้นเดียวแก่บุคคลใดๆ เรียกว่าทำผิวโลก
ทั้งโลกให้ราบเป็นหน้ากลอง

ที่นี้จะได้พิจารณาถึง **ปัจจัยแห่งศีล** ปัจจัยแห่งศีล
ก็คือ เครื่องที่จะช่วยให้มันมีศีลนั้นแหละ : **ข้อแรก** ศีล
ทั้งปวง มีความไม่เห็นแก่ตัวเป็นรากฐาน เดียวกับความเห็น
แก่ตัวกำลังระบาตไปในโลก ทำให้โลกกลายเป็นโลกของ
ความทุกข์ทรมาน เห็น ๆ กันอยู่ เห็นแก่ตัวแล้วก็ประทุษร้าย
ได้ทุกอย่าง ไม่มีความเห็นแก่ตัวแล้วมันก็ทำเช่นนั้น ไม่ได้
ศีลทั้งปวงมีความไม่เห็นแก่ตัวเป็นรากฐานลึกซึ้ง

ศีลมีหิริโอตตปปะ เป็นเครื่องหล่อเลี้ยง คือมีความ
รู้สึกที่ละอายต่อบาป เกลียดกลัวต่อบาป เป็นเครื่องหล่อเลี้ยง
ศีลให้งอกงาม เหมือนกับว่าเป็นปุ๋ยที่ดีของศีล

และ **ศีลมีสติสัมปชัญญะ** เป็นเครื่องประคับประคอง
“ประคับประคอง” ก็มีความหมายชัดเจนอยู่แล้ว ว่าถ้ามีสติสัม-
ชัญญะก็สามารถจะประคับประคองให้ศีลนี้ดำรงอยู่ได้ ป้องกัน
ก็ได้ แกะไขก็ได้ ส่งเสริมยิ่งขึ้นไปได้ มีสติสัมปชัญญะให้
เพียงพอแล้ว ศีลก็จะได้รับการประคับประคองที่เพียงพอ

ศีลมีสัมมาทิฏฐิ เป็นเครื่องชักนำ นี่เป็นคำสำคัญ
ที่สุด กุศลธรรมทั้งหลายมีสัมมาทิฏฐิเป็นเครื่องชักนำ ต้อง

มีสัมมาทิฐิเป็นเครื่องชักนำ ศิลป์จึงจะเกิดขึ้นและดำเนินไปถูกต้อง การที่จะมารักษาศีลนี้ถ้ามีสัมมาทิฐิชักนำแล้วจะเป็นศีลแท้ศีลจริง ไม่เช่นนั้นก็จะเป็ศีลชนิดที่ไว้ใจไม่ได้ เป็นมิจนาทิฐิเห็นแก่ตัว หรือว่าจะต้องการแลกเปลี่ยนที่ยิ่งๆขึ้นไป ไม่เอาความจริงความถูกต้องความยุติธรรมเป็นหลักไม่มีสัมมาทิฐิ ที่มีความเข้าใจถูกต้องในการดับทุกข์เป็นหลักศีลของบุคคลชนิดพวกนั้นก็เข้ารกเข้าพัง รักษาศีลจนตายก็ไม่มีศีล ขอได้ฟังไว้เถอะว่า มันเป็นไปได้ถึงกับว่ารักษาศีลจนตายก็ไม่มีศีล เพราะว่ามันรักษาศีลโดยไม่รู้ความมุ่งหมาย โดยไม่รู้รากฐานหรือว่าวัตถุประสงค์อันแท้จริง นี่เรียกว่าศีลมันเข้ารกเข้าพัง รักษาจนตายก็ไม่อาจจะกล่าวได้ว่ามีศีล เพราะไม่มีความบริสุทธิ์ในการที่ดำรงภาวะอันถูกต้องให้มีอยู่

ก็จะพูดต่อไปถึงว่า การรักษาศีลนี้จะต้องไม่เมาศีล, บ้าศีล, หลงศีล มีคนเป็นอันมากเมาศีล เมาศีลของตน อวดศีลของตน ยกตนข่มท่าน รักษาศีลเพื่ออวดตน เหมือนกับไก่หนุ่มที่บ้าชนหางลวย นี่แหละระวังข้อที่ควรที่จะต้องระวัง ว่าศีลที่แท้จริงนั้นมันเมาไม่ได้ มันบ้าไม่ได้ และมัน

ก็ไม่ต้องการอวดใคร และไม่ต้องการจะยกตนข่มท่านด้วยศีล
ของตนเอง

อย่าบ้าศีลเมาศีลเลย โลกมันจะเต็มไปด้วยคนบ้า
มากขึ้น มันจะเป็นคนบ้า บ้าศีลหลงตีเฆมาตี บ้าบุญหลง
บุญเมาบุญ คนชนิดนี้ฆ่าตัวเองตายได้ง่ายๆ ง่ายๆ เหมือน
ว่าเล่น รักษาศีลให้ถูกต้องตามความประสงค์ มุ่งหมายว่าเป็น
พื้นฐานของความปกติภาวะ ในทางกายและทางวาจา ไม่มี
ความผิดพลาดทางกายทางวาจา แล้วให้เป็นอุปกณ์แห่งสมาธิ
แล้วก็เป็นอุปกณ์แห่งปัญญา

มาพิจารณากันถึง **อานิสงส์ของศีล** อีกสักหน่อย
อานิสงส์ของศีลที่พระผู้ให้ศีลจะบอกทุกครั้งทุกครั้ง มีความ
สำคัญอยู่ข้อหนึ่งคือคำว่า *สึเลนะ นิพพุตังยันติ* — บุคคลถึง
นิพพุติได้เพราะศีล นิพพุติ นิพพุตินี้ ที่นี้คืออะไร นิพพุตัง
ในที่นี้มีความหมายถึงความเย็น ในความหมายเดียวกับนิพพาน
ถ้าเป็นนิพพานก็ต้องเย็นเด็ดขาด เพราะมันไม่มีกิเลสเหลือ
แต่เดี๋ยวนี้เพียงเย็นนอกเย็นใจอย่างคนที่อยู่ในโลกก็ยังดี เพราะ
ยังมีกิเลสบางอย่างเหลือ

นึกถึงคำว่าเย็นอกเย็นใจ เพราะไม่มีความชั่ว ไม่มี
ความทุกข์ ไม่มีกิเลสมารบกวน บุคคลถึงนิพพุติ คือความ
เย็นได้ก็เพราะศีล เมื่อเย็นอกเย็นใจแล้วมันก็นับว่าได้สิ่งที่
สำคัญที่สุดที่จะอยู่อย่างสงบสุข อยู่อย่างพร้อมเสมอที่จะกระทำ
ความก้าวหน้าในชีวิต เป็นพื้นฐานแห่งความเจริญก้าวหน้า
ในทุกหน้าที่การงาน มีความเย็นอกเย็นใจ แล้วก็มีพื้นฐาน
แห่งความก้าวหน้าในทุกอย่างทุกประการ

จะนึกถึงคำว่า **วินัย** มาเป็นเครื่องเทียบเคียงบ้างก็ได้ :
“วินัย” ในทั่วไปหมายถึง การนำไปอย่างเรียบร้อย นำหมู่
นำคณะ นำบุคคล นำการงาน นำอะไรอย่างมีระเบียบวินัย มัน
ก็เป็นไปอย่างเรียบร้อย แต่คำว่า “วินัย” ในส่วนสูง ส่วนลึก
ส่วนไกลออกไปก็ยังมีอยู่ คือนำออกเสียซึ่งราคะ นำออกเสีย
ซึ่งโทสะ นำออกเสียซึ่งโมหะ นี่มันเป็นขั้นสูงขึ้นไป เหนือ
ความหมายของคำว่า “ศีล” แต่เราก็มักจะใช้คำว่า ศีล ควบคู่
กันไปกับ วินัย ก็ได้เหมือนกัน เฟื่องเฝ้าผลคือความสงบ
เยือกเย็น เป็นระเบียบเรียบร้อยในหมู่ชน หรือว่าในโลก
ขอให้ใคร่ครวญดูเถิด ไม่มีระเบียบ ไม่มีวินัย ก็ไม่มีศีลคือ
ความปกติ แต่เพราะมีระเบียบ มีวินัยก็จะเป็นปกติ คือ

ศีล เราอยู่กันได้เพราะความมีระเบียบวินัย อย่างคนเขากลัวกันนักกันหนาว่า ถ้าบ้านเมืองไม่มีชื่อไม่มีแป มันก็เหลือที่จะอาศัยอยู่ได้ในโลกนี้ มีระเบียบมีวินัยนำมาซึ่งความปกติก็นำมาซึ่งความเย็นอกเย็นใจ ไม่มีความเร่าร้อนกระวนกระวาย

ขอให้เราทั้งหลายพิจารณาตัวให้รู้จักสิ่งที่เรียกว่า “ศีล” แล้วพากันอธิษฐานจิตในการดำเนินตามรอยพระยุคลบาทด้วยทศพิธราชธรรม ในข้อที่เรียกว่า ศีล—ศีล ข้อนี้ ขอให้ทั้งจิตอธิษฐานเพื่อควมมีทศพิธราชธรรมข้อนี้ แผ่คลุมไปตลอดประเทศชาติ หรือไปตลอดโลกก็ยิ่งดี ขอให้พระราชา ผู้เป็นบรมบพิตรพระราชสมภารแห่งประเทศไทยเป็นผู้นำในการมีศีล ส่งเสริมควมมีศีล ชีชวนในการมีศีล และให้มหาชนประชาชนทั้งหลายเป็นผู้ตาม ในควมมีศีล ส่งเสริมควมมีศีล ชีชวนในสิ่งมีศีล ให้ทั่วบ้านทั่วเมือง ให้ทั่วบ้านทั่วเมือง กระทั่งถึงทั่วโลกก็ยิ่งดี ขอให้คิดดูเถิดว่าถ้าเป็นอย่างนี้อะไรจะเกิดขึ้น โฉวโลกจะเรียบราบเป็นหน้ากลองได้หรือไม่ ก็ลองคำนวณดู ถ้าควมมีศีลแผ่ไปทั่วโลก โลกนี้ก็จะมิโฉวโลกเรียบราบเป็นหน้ากลอง ซึ่งมีความหมายแต่เพียงว่าไม่มีปัญหา ไม่มีความ

ทุกข์, ไม่มีความยุ่งยาก, ไม่มีหลักต่อ, ไม่มีเสี้ยนหนาม มัน
เป็นเพียงภาพพจน์สำหรับจะได้คำนวณเท่านั้นเอง ด้วยความ
หวังว่าทศพิธราชธรรมข้อสี่ จะมีรากฐานอันสมบูรณ์ ขยาย
ตัวออกไป—ออกไป เพื่อสนับสนุนราชธรรมข้ออื่นให้ครบถ้วน

ขอให้เราทั้งหลายทุกคนอุทิศตนตามรอยพระยุคลบาท
ในทศพิธราชธรรมในข้อสี่ อย่างที่เป็นสี่โดยแท้จริงเกิด
อย่าได้เป็นสี่ชนิดที่ว่า รักษาสี่จนตายก็ไม่มีสี่ เหมือนที่
กำลังเป็นกันอยู่มาก เพราะว่ารักษาสี่กันแต่ปากรักษาสี่
ตามขนบธรรมเนียมประเพณี ไม่ได้มีปัญญาหรือสัมมาทิฐิ
เป็นเครื่องชักจูง

หวังว่าเราทั้งหลายทุกคน ผู้นับถือพระพุทธศาสนา
จะได้ยึดถือเอาหลักธรรมนี้มาเป็นที่พึ่ง โดยการกระทำให้มีอยู่
ให้แพร่หลาย ให้ครอบคลุมไปทั่วทุกหนทุกแห่ง จนทุกคนและ
ทุกฝ่ายร้องออกมาได้ว่า “พอใจ พอใจ” หรือว่า “ราชา ราชา
ราชา” กึกก้องไปทั่วทุกหนทุกแห่งเกิดก็จะประสบแต่ความ
สุข สวัสดิ์ มีความเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าในทุกทิศทุกทาง
ซึ่งจะไปสู่จุดหมายปลายทาง คือความปกติ หรือสงบเยือก
เย็นเป็นนิรันดร์

ขอให้เราทุกคนอธิษฐานจิตในการดำเนินตามรอยพระ
ยุคลบาทด้วยทศพิธราชธรรมนี้เถิด.

โครงการเฉลิมพระเกียรติ การตามรอยพระยุคลบาท โดยทศพิธราชธรรม*

๑. หลักการและเหตุผล

พระพุทธศักราช ๒๕๓๐ เป็นนักษัตตสมัยที่ประชาชนชาวไทยจะได้ร่วมแสดงความกตัญญูแก่ที่ จงรักภักดีให้ปรากฏเป็นพิเศษ เพื่อเฉลิมพระเกียรติองค์พระประมุขผู้ทรงทศพิธราชธรรม ซึ่งจำเริญพระชนมพรรษาจะครบ ๖๐ พรรษาในวันที่ ๕ ธันวาคม ดังนั้นในฐานะที่พวกเราเป็นพุทธศาสนิกศัวยจึงสมควรที่จะประกอบกรณียกิจเฉลิมพระเกียรติ ด้วยการอันเชิญทศพิธราชธรรม มาศึกษาปฏิบัติ

* เป็นโครงการหนึ่งในโครงการทศพิธราชธรรมสมโภช เพื่อการเฉลิมพระเกียรติซึ่งมูลนิธิเผยแผ่ชีวิตประเสริฐ (ผชป.) และชมรมครู คีลธรรมแห่งประเทศไทย ดำเนินการร่วมกับศูนย์ประสานงานโครงการ ฯ

และเผยแพร่ เพื่อให้ประชาชนได้ร่วมการตามรอยพระยุคลบาท
ตามที่ท่านพุทธทาสภิกขุ แสดงปาฐกถาธรรมเมื่อวันที่ ๑๘
มกราคม ๒๕๓๐

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้ศึกษาเรื่อง ทศพิธราช-
ธรรม คืออะไรอย่างไร
- ๒.๒ เพื่อให้พุทธศาสนิกชนนำทศพิธราชธรรมนั้น ๆ
มาปฏิบัติให้เป็นธรรมะประจำชีวิตของตน เป็น
การตามรอยพระยุคลบาท
- ๒.๓ เพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้กระทำการปฏิบัติบูชา
ถวายเป็นพระราชสักการะบูชา ซึ่งเป็นการบูชา
ที่พระพุทธรองค์ทรงยกย่องกว่า
- ๒.๔ เพื่อเสริมสร้างและส่งเสริมสันติสุข สันติภาพ
อันถาวรของโลกธาตุ

๓. วิธีดำเนินการ

- ๓.๑ ถอดเทปเสียงปาฐกถาธรรมของท่านพุทธทาสภิกขุ
ทางวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยประจำวัน
อาทิตย์ที่ ๓ ของเดือน เริ่มแต่เดือนมกราคม ๒๕๓๐
เพื่อเรียงพิมพ์เป็นเล่มเผยแพร่

๓.๒ เชิญผู้มีศรัทธา มีทรัพย์ พิมพ์เตือนละอย่างน้อย
๕,๐๐๐ เล่ม อย่างมากตามกำลังทุนทรัพย์ที่ได้รับ
จากผู้ศรัทธา

๓.๓ กำหนดทุน ๆ ละ ๖๐ บาท ใครจะให้ก็ทุนก็ได้
เจ้าของทุนมีสิทธิได้รับไปแจกมิตรสหายของตน
ส่วนหนึ่ง (มากน้อยตามส่วนของทุน) อีกส่วนหนึ่ง
เจ้าของโครงการขอ เป็นผู้แจกจ่ายหาทุนเพิ่มเติม
และจะพิมพ์ชื่อผู้ให้ทุนลงไว้ด้วย ผู้ให้ทุนถึง ๙ ทุน
ขึ้นไปมีสิทธิได้รับฉบับรวมเล่มอีก ๑ เล่ม

๓.๔ ขอความร่วมมือผู้ได้รับหนังสือแล้ว ช่วยกัน
ระดมทุนพิมพ์จากญาติมิตร ท่านที่เคารพนับถือ
ของตน ๆ เพื่อให้คนที่เรารักนับถือได้เสียสละ
กันตามกำลังร่วมเฉลิมพระเกียรติปฏิบัติธรรมตาม
รอยพระยุคลบาทให้มากที่สุด ตั้งแต่นั้นเป็น
ต้นไป หากมีผู้ประสงค์ร่วมทุน กรุณาแจ้งความ
ประสงค์ส่งไปยังมูลนิธิ ฌชป.- ชคศท. (ข้อ ๕)

๔. สถานที่ปฏิบัติการและระยะเวลา

ทั่วประเทศและแม่ในต่างประเทศ ตลอดไป แต่เร่งรัด
ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ นี้เป็นพิเศษ

๕. เจ้าของโครงการและผู้รับผิดชอบ

คณะกรรมการมูลนิธิเผยแพร่ชีวิตประเสริฐ (ผชป.)

คณะกรรมการชมรมครูศีลธรรมแห่งประเทศไทย(ชคศท.)

สำนักงานตั้งอยู่ที่เลขที่ ๖๘/๔ ตรอกเสถียร

ถนนตะนาว เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทรศัพท์ ๒๒๔๗๔๑๗

ขอมอบให้พี่น้องประชาชนชาวไทยทุกคนร่วมเป็นเจ้าของ
โครงการเฉลิมพระเกียรตินี้ด้วย

๖. งบประมาณ

ได้จากการเสียสละของผู้ประสงค์ ร่วมเฉลิมพระเกียรติ
โดยโครงการนี้

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๗.๑ ทำให้ศัพทราชาธรรมแพร่หลายในประชาชนชาว
ไทย โดยกาลอันเหมาะสม

- ๗.๒ เป็นความสะอาดแก่ประชาชนที่จะปฏิบัติธรรม
อย่างถูกฝ่าถูกตัว ตามรอยพระยุคลบาท เป็นการ
เฉลิมพระเกียรติ
- ๗.๓ จะเป็นความปิติโสมนัสแก่ประชาชนชาวไทยที่ได้
มีโอกาสปฏิบัติธรรมถวายเป็นพระราชสักการะ
บูชาเฉลิมพระเกียรติ
- ๗.๔ ทศพิธราชธรรม ในพระพุทธศาสนาจะซึมซาบใน
ชีวิตจิตใจของประชาชนชาวไทย นำไปสู่การปฏิบัติ
อย่างจริงจังต่อเนื่อง ยิ่งความสุขสงบสันติภาพและ
ความเจริญรุ่งเรือง ให้เกิดขึ้นในชาติ ในศาสนา
และสถาบันกษัตริย์อย่างถูกต้องมั่นคงยิ่ง ๆ ขึ้น

